

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/6/2020
Identifikačné číslo spisu: 1014201970
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1014201970.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: L. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X, Z., právne zastúpenej: JUDr. Ľuboš Noskovič, advokát, so sídlom Líščie nivy 7, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5Sd/316/2014-151 z 22. júna 2020 v časti, týkajúcej sa trov konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5Sd/316/2014-151 z 22. júna 2020 v časti, týkajúcej sa trov konania p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd uznesením, č. k. 5Sd/316/2014-151 z 22.06.2020 podľa § 250o OSP zastavil konanie o opravnom prostriedku navrhovateľky zo dňa 05.11.2014 proti rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 02.10.2014 z dôvodu, že odporkyne plne vyhovel navrhovateľkiným námietkam, pôvodne vydané negatívne rozhodnutia zrušila a súčasne vydala nové rozhodnutie, ktorým žiadosti navrhovateľky vyhovel.

O náhrade trov krajský súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Podľa názoru krajského súdu aplikácia ust. § 146 ods. 2 OSP, v prejednávanej veci nebola dôvodná, pretože k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a vydaniu nového síce došlo, ale tento stav nebol spôsobený odporkyňou, ale nositeľom talianskeho poistenia, ktorý zjavne spočiatku poskytoval odporkyni nesprávne údaje, týkajúce sa poistenia navrhovateľky počas jej pôsobenia v Taliansku.

Priznanie náhrady podľa § 146 ods. 2 OSP je podľa názoru krajského súdu istou formou satisfakcie tomu, kto voči rozhodnutiu správneho orgánu podal opravný prostriedok, ktorému správny orgán v celom rozsahu nevyhovel. V prejednávanej veci však takýto stav zavinil príslušný orgán sociálneho poistenia Talianska, a preto by nebolo spravodlivé, aby túto „sankciu“ znášala odporkyňa aj keď takýto

stav nezavinila.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka v časti výroku o trovách konania odvolanie z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ OSP, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ OSP a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ OSP. Navrhovateľka sa nestotožnila so skutkovým ani právnym posúdením krajského súdu, pretože podľa nej krajský súd mal aplikovať ust. § 146 ods. 2 OSP, keďže odporkyňa procesne zavinila zastavenie konania, a to svojím laxným prístupom voči talianskemu nositeľovi poistenia, keď sa navrhovateľka bola nútená domáhať svojho práva až na súde. Navrhovateľka musela namietat' postup odporkyne pri podávaní žiadosti o vydanie formulára E 205 I, reflektujúceho navrhovateľkou tvrdené doby poistenia v Taliansku, čo ju stálo nemalé náklady. Navrhovateľka zdôrazňuje, že odporkyňa a ani súdu nestačili doklady preukazujúce zjavne dostatočnú dobu na priznanie invalidného dôchodku a odporkyňa striktne trvala na vydaní formulára E 205 I s uvedením dôb poistenia.

Ďalej navrhovateľka namietala, že až správnym vyplnením formulára E 001 SK, na základe námietok navrhovateľky, sa podarilo konkretizovať talianskemu nositeľovi požiadavku o vystavenie formulára E 205 I. Krajský súd preniesol zodpovednosť výlučne na talianskeho nositeľa, resp. navrhovateľku.

Zároveň navrhovateľka poukázala na čl. 76 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29.04.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „nariadenie“), ktorý upravuje spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a uviedla, že odporkyňa tým, že nedodržiavala príslušné ustanovenia čl. 76 spôsobila približne 6 ročné trvanie súdneho konania o priznanie invalidného dôchodku a prirodzene aj náklady v podobe trov konania. Záverom odvolania navrhovateľka uviedla, že rozhodnutie neuvádza, z akého dôvodu by mala zodpovedať za zavinenie príslušného orgánu sociálneho poistenia v Taliansku. Navrhovateľka nemôže zodpovedať za pochybenia orgánov sociálneho poistenia celkovo, bez ohľadu na to, či sa jedná o slovenského alebo talianskeho nositeľa sociálneho poistenia a za ich neefektívnu spoluprácu, ako občan štátu EÚ.

Odporkyňa sa vo vyjadrení k odvolaniu stotožnila s postupom a rozhodnutím krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal uznesenie krajského súdu v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa ust. § 250o OSP, ak správny orgán, ktorého rozhodnutie súd preskúmava, vydá nové rozhodnutie, ktorým návrhu celkom vyhovie, súd uznesením konanie zastaví.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa ust. § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie neprávoplatného rozhodnutia odporkyne, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok podľa tretej hlavy piatej časti OSP. Krajský súd konanie o opravnom prostriedku zastavil, pretože odporkyňa plne vyhovelá navrhovateľkiným námietkam a pôvodné rozhodnutie zrušila a vydala nové.

Dôvodom, pre ktorý odporkyňa pôvodne zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, bola skutočnosť, že navrhovateľka nezískala obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu najmenej 15 rokov, ale len 13 rokov a 326 dní. Odporkyňa pri posudzovaní nároku vychádzala aj z informácii od talianskeho nositeľa sociálneho poistenia, ktorý opakovane (formulár E 205 z 15.09.2015 a z 30.03.2016) potvrdil dobu poistenia iba v rozsahu od 01.10.1991 do 15.11.1991. Odvolací súd preto zhodne s názorom krajského súdu uvádza, že nie zavinením odporkyne došlo pôvodne k zamietnutiu žiadosti o invalidný dôchodok. Nositeľ sociálneho poistenia v Taliansku až vyplneným formulárom E 205 zo dňa 23.11.2018, potvrdil doby poistenia, v rozsahu v akom ich tvrdila navrhovateľka.

Navrhovateľka v podanom odvolaní namieta, že krajský súd preniesol zodpovednosť výlučne na navrhovateľku, pretože nevzal do úvahy, že až na základe jej námietok v konaní sa podarilo konkretizovať talianskemu nositeľovi sociálneho poistenia požiadavku o vystavenie formulára E 205. Odvolací súd túto námietku nepovažuje za relevantnú. Skutočnosť, že zavinenie za nesprávne vyplnený pôvodný formulár E 205 nemožno pričítať odporkyni, neznamená, že ho krajský súd automaticky pričítal navrhovateľke. Takisto skutočnosť, že daný stav nezavinila navrhovateľka, automaticky neznamená, že ho zavinila odporkyňa. Je zrejmé, že k pochybeniu došlo na strane talianskeho nositeľa sociálneho poistenia, a preto nie je spravodlivé, aby trovy konania znášala odporkyňa, ktorá daný stav nezavinila.

Navrhovateľka je toho názoru, že odporkyňa nesprávnym vypísaním formulára E 001, ktorým žiadala o informácie spôsobila vydanie nesprávne vyplneného formulára E 205 zo strany nositeľa sociálneho poistenia v Taliansku. S týmto názorom sa odvolací súd nestotožňuje, vzhľadom na to, že nebolo preukázané také pochybenie pri podaní žiadosti o informácie od talianskeho nositeľa sociálneho poistenia, ktoré by súviselo s potvrdením nesprávneho rozsahu obdobia poistenia. Navrhovateľka namieta, že odporkyňa namiesto kolónky žiadateľ o dôchodok vyznačila kolónku dôchodca, pričom vplyv takéhoto pochybenia na opakovane potvrdenú dobu poistenia talianskym nositeľom sociálneho poistenia nebol preukázaný. Dôvodom na vystavenie nového formulára E 205 talianskym nositeľom sociálneho poistenia bolo predloženie ďalších dokladov preukazujúcich zamestnanie v Taliansku, ktoré predložila navrhovateľka v rámci konania o opravnom prostriedku.

Pokiaľ navrhovateľka namieta, že odporkyňa nedodržovala príslušné ust. čl. 76 nariadenia a tým spôsobila približne 6 ročné trvanie súdneho konania, odvolací súd uvádza, že navrhovateľka neuviedla, v čom konkrétne vidí porušenie článku 76 nariadenia, ktoré upravuje komunikáciu a výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi členských štátov. Navrhovateľka namieta, že krajskému súdu ani odporkyni nestačili doklady predkladané navrhovateľkou o dobách poistenia a striktno trvala na vydaní formulára E 205. Odporkyňa je však viazaná informáciami o dobe poistenia v zahraničí, ktoré jej príslušný orgán členského štátu potvrdzuje na predpísanom tlačive. Spôsob, akým inštitúcie potvrdzujú údaje o poistení je formálne ustanovený (napr.: rozhodnutie č. 204 zo 06.10.2005 Správnej komisie Európskych spoločností pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov).

Odvolací súd poukazuje na čl. 4 Nariadenia č. Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16.09.2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia ďalej len vykonávacie nariadenie“), podľa ktorého Správna komisia určí štruktúru, obsah, formu a podrobné mechanizmy výmeny dokumentov a štruktúrovaných elektronických dokumentov.

Podľa čl. 5 vykonávacieho nariadenia:

1. Dokumenty vydané inštitúciou členského štátu, ktoré osvedčujú situáciu osoby na účely uplatnenia základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia, ako aj podporné doklady, na základe ktorých boli dokumenty vydané, uznávajú inštitúcie iných členských štátov, pokiaľ ich členský štát, v ktorom boli vydané, nezrušil ani nevyhlásil za neplatné.

2. V prípade pochybností o platnosti dokumentu alebo pravdivosti skutočností, z ktorých vychádzajú tvrdenia, ktoré sú v ňom uvedené, inštitúcia členského štátu, ktorej sa dokument predložil, požiada inštitúciu, ktorá dokument vydala, o poskytnutie potrebných objasnení a v prípade potreby o zrušenie tohto dokumentu. Vydávajúca inštitúcia prehodnotí dôvody na vydanie dokumentu a prípadne ho zruší.

3. V prípade pochybností týkajúcich sa informácií poskytnutých dotknutou osobou, platnosti dokumentu alebo podporných dokladov, alebo pravdivosti skutočností, z ktorých vychádzajú tvrdenia, ktoré sú v nich uvedené, inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska vykoná v zmysle odseku 2 na žiadosť príslušnej inštitúcie v rámci svojich možností potrebné overenie týchto informácií alebo tohto dokumentu.

4. Ak dotknuté inštitúcie nedospejú k dohode, môžu príslušné úrady predložiť záležitosť správnej komisii, a to najskôr jeden mesiac od dátumu, keď inštitúcia, ktorá dostala dokument, predložila svoju žiadosť. Správna komisia sa pokúsi o zosúladenie stanovísk do šiestich mesiacov od dátumu, keď jej bola záležitosť predložená.

Z uvedených ustanovení je zrejmé, že odporkyňa je povinná rešpektovať formu, akou si inštitúcie členských štátov vymieňajú údaje, a taktiež obsah dokumentov, ktoré vydala inštitúcia členského štátu.

Navrhovateľka v závere odvolania uviedla, že nemôže zodpovedať za pochybenia príslušných orgánov sociálneho poistenia celkovo, bez ohľadu na to, či sa jedná o slovenského alebo talianskeho nositeľa sociálneho poistenia a zodpovedať za ich neefektívnu spoluprácu. Odvolací súd súhlasí s navrhovateľkou, že ona nemôže zodpovedať za pochybenie príslušných orgánov. Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že v danom prípade nie vinou odporkyne došlo zo strany talianskeho nositeľa sociálneho poistenia k uvedeniu nesprávnych dôb poistenia a podľa ust. § 146 ods. 2 OSP je možné postupovať iba vtedy, ak účastník súdneho konania zaviniť, že sa konanie muselo zastaviť.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd uznesenie krajského súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a v odvolacom konaní neúspešnej navrhovateľke ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.